

15.9.2015 12:54

Zdravstveni delavci pomemben člen pri prepoznavanju in obravnavi nasilja v družini

Ljubljana, 15. septembra (STA) - Izpostavljenost nasilju v družini lahko resno ogroža tako telesno kot duševno zdravje žrtve, posledice pa so velikokrat dolgotrajne. Pomemben člen v verigi prepoznavanja in obravnavanja nasilja v družini pa so tudi zdravstveni delavci, so opozorili na srečanju z mediji pred uvodno konferenco projekta POND_SiZdrav.

Vodja projekta Lilijana Šprah je pojasnila, da je po sprejetju zakona o preprečevanju nasilja v družini leta 2008 zdravstvo prepoznano kot eden ključnih členov pri preprečevanju, prepoznavanju in obravnavanju nasilja v družini.

Centri za socialno delo in policija so v tem času sprejeli številne smernice in vzpostavili izobraževalne platforme, zdravstvo pa je bilo po njenih besedah doslej v tem pogledu "pravzaprav cokla"; pomanjkanje izobraževalnih programov in tudi strokovnih smernic je v praksi imelo za posledico, da je zdravstveno osebje relativno slabo prepoznavalo nasilje v družini in tudi ni prijavljalo sumov.

Tako je eden ključnih ciljev projekta - v njem kot partnerji sodelujejo Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Zdravniška zbornica Slovenije, Center za socialno delo (CSD) Maribor in Zavod Emma - povečati kompetence zdravstvenega osebja za prepoznavanje in obravnavo nasilja v družini. Do izteka projekta aprila prihodnje leto želijo v izobraževanja vključiti 1600 do 2000 zdravnikov, medicinskih sester in tudi drugega zdravstvenega osebja.

Po besedah zdravnice Nene Kopčavar Guček je okolje družinske medicine še posebej primerno za odkrivanje in obravnavo nasilja v družini. Zdravniki pogosto relativno dobro poznajo tako žrtve kot storilce, živijo v istem okolju kot njihovi bolniki in z njimi pogosto vzpostavijo tudi kontinuiran, zaupen odnos.

Pri tem Kopčavar Gučkova poudarja, da zdravniki niso razsodniki, so svetovalci, žrtev podpirajo in spoštujejo njeno avtonomijo. Kot specialistka družinske medicine pa je opozorila, da se družinski zdravniki pogosto počutijo frustrirane in nemočne ob tem, da žrtev ne sledi dobro vsem možnostim, ki jih ima.

Pogosto so v precepu tudi zaradi zaveze poklicne molčečnosti, ko jih zakon zavezuje k prijavi, žrtev pa tega ne želi. Zato je tudi za zdravnike pomembna dobra poučenost. Pri otrocih je na primer zakon izjemno strog in je prijava nasilja obvezna, ne glede na željo žrtve ali staršev. Prav tako so dolžni brez pristanka žrtve prijaviti dejanja, ki ogrozijo življenje, povzročijo težke telesne poškodbe in poškodbe s trajnimi posledicami.

Kot pravi Kopčavar Gučkova, je pomembna tudi zabeležba nasilja v kartoteko žrtve, četudi ga po zakonu ni treba preganjati. Velikokrat si namreč žrtve kasneje premislijo, ko v postopkih na sodiščih potrebujejo dokaz.

Nujnost sodelovanja zdravstvenega resorja pri vzpostavljanju ničelne tolerance za nasilje v družini so poudarili tudi Francka Premzel iz mariborskega CSD, Natalija Gregorič iz Zavoda Emma in Adil Huselja iz Sindikata policistov Slovenije. Kot je dejala Premzlova, izkušnje namreč kažejo, da so bili pri obravnavi nasilja najbolj učinkoviti, ko so uspeli vsi sodelovati: žrtve so lažje in hitreje zmožne stopiti iz vloge žrtve in najprej zaživeti brez nasilja.